

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret i Helse Sør-Øst RHF	22. oktober 2020

Sak 114-2020

Tertialrapport 2. tertial 2020 for regionale byggeprosjekter

Forslag til vedtak:

Styret tar status per andre tertial 2020 for regionale byggeprosjekter til etterretning.

Hamar, 15. oktober 2020

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Styresaken har som formål å redegjøre for status per 2. tertial 2020 for de regionale byggeprosjektene i Helse Sør-Øst.

I saken inngår en kort beskrivelse av prosjektene og en vurdering av situasjonen med særlig oppmerksomhet på risikoområder og eventuelle avvik.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Status regionale byggeprosjekter per andre tertial 2020

Helse Sør-Øst RHF er prosjekteier fra og med konseptfasen for alle regionalt prioriterte byggeprosjekter med unntak av Tønsbergprosjektet, hvor styret i sak 053-2014 sluttet seg til at prosjektet ble videreført i regi av Sykehuset i Vestfold HF. Styret forutsatte at Sykehuset i Vestfold HF som prosjekteier har det fulle ansvaret for økonomi, fremdrift og kvalitet.

Tabellen under viser status per 2. tertial 2020 for regionale byggeprosjekter med en kostnadsramme over 500 millioner kroner og hvor styret har godkjent oppstart av konseptfase og senere faser.

Tabell 1: Overordnet status for regionale byggeprosjekter per 2. tertial 2020.

Helseforetak	Prosjektnavn	Planfase	Fremdrift	Økonomi	Kvalitet	Risiko *	Totalt **	Styresak
Vestre Viken HF	Nytt sykehus i Drammen	Gjennomføringsfase	●	●	●	●	●	sak 017-2019
Sykehuset i Vestfold HF	Tønsbergprosjektet	Gjennomføringsfase	●	●	●	●	●	sak 009-2017
Oslo universitetssykehus HF	Klinikkbygg og protonsentor	Gjennomføringsfase	●	●	●	●	●	sak 071-2017 , 049-2019 og sak 097-2019
Sørlandet sykehus HF	Nybygg psykisk helsevern	Gjennomføringsfase	●	●	●	●	●	sak 055-2016 og 038-2020
Oslo universitetssykehus HF	Nye Aker og Nye Rikshospitalet	Godkjent konseptfase	●	●	●	●	●	sak 050-2019, 063-2020
Oslo universitetssykehus HF	Regional sikkerhetsavdeling	Godkjent konseptfase	●	●	●	●	●	sak 070-2017
Akershus universitetssykehus HF	Sykehusbasert psykisk helsevern	Konseptfase	●	●	●	●	●	sak 054-2018, 020-2020
Sykehuset Telemark HF	Utbygging stråle- og somatikk Skien	Konseptfase	●	●	●	●	●	sak 055-2018 og 047-2020

* Risiko vurderes opp mot risikomatrissen for prosjektet og den planfasen prosjektet befinner seg i

** Kolonnen viser en totalvurdering av fremdrift, økonomi, kvalitet og risiko

De viktigste risikoområdene er:

- **Nytt sykehus i Drammen (Vestre Viken HF).** Prosjektet er i gjennomføringsfase og følger samlet sett planlagt fremdrift og kostnadsbudsjett. De største risikoområdene er knyttet til utfordrende grunnforhold og manglende finansiering av infrastruktur. Komplikasjoner ved pelearbeider på grunn av krevende grunnforhold har medført redusert produksjon. Dette medfører risiko for fremdrift og kostnader.
- **Tønsbergprosjektet (Sykehuset i Vestfold HF).** Prosjektet nærmer seg nå ferdigstilling og risikoen i prosjektet er vurdert å være lav. Sykehuset i Vestfold HF forventer å ferdigstille Tønsbergprosjektet innenfor gjeldende økonomiske rammer.
- **Nybygg psykisk helsevern, Kristiansand (Sørlandet sykehus HF).** Forprosjektrapport ble styrebehandlet og godkjent av styret 30. april 2020 i sak 038-

2020, og prosjektet er nå i gjennomføringsfasen. Arbeider med fundamentering av bygget pågår og det er gjort justeringer i fundamenteringsløsning på grunn av varierende forhold i grunnen.

- **Ny klinikkbygg og protonsenters Radiumhospitalet (Oslo universitetssykehus HF).** Prosjektet følger fremdriftsplan ut ifra oppstartstidpunkt. Det vil si at prosjektets ferdigstillelse er tilsvarende forskjøvet som utsatt oppstart, med ferdigstillelse 30. april 2024. Det skal foretas en gjennomgang av valutarisiko i forbindelse med innkjøp av utstyr og entrepriser, og deretter tas stilling til hvordan risikoen skal håndteres. Dette vil kunne få betydning for både eksisterende og fremtidige kontrakter.
- **Ny regional sikkerhetsavdeling (Oslo universitetssykehus HF).** Prosjektet har i tråd med vedtatt planprogram utarbeidet alternative forslag til reguleringsplan for utbygging både sør og nord for Ila landsfengsel. Planforslagene er førstegangs behandlet i Bærum kommune, og kommunen anbefaler Ila nord for etablering av ny regional sikkerhetsavdeling. Det vurderes at det fortsatt er høy reguleringsrisiko knyttet til dette prosjektet.
- **Nye Rikshospitalet og nye Aker (Oslo universitetssykehus HF).** Prosjektet har fortsatt høy reguleringsrisiko og dette vil vedvare inntil det foreligger godkjent reguleringsplan. Prosjektet gjennomfører tiltak for å imøtekomme påpekninger fra Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune, og det er avtalt nye møter i kommende periode.
- **Samling av sykehusbasert psykisk helsevern (Akershus universitetssykehus HF).** Prosjektet er i konseptfasens steg 2. Konseptfase steg 1 (B3A-beslutning) ble behandlet i styresak 020-2020. Det er risiko knyttet til prosjektestimat sett i forhold til rammen som ble satt i mandatet for konseptfasen. Det er forventet at konseptfasen ferdigstilles i henhold til fremdriftsplan.
- **Utbygging stråle- og somatikkbygg, Skien (Sykehuset Telemark HF).** Prosjektet omhandler strålebygg, sengebygg og akuttsenter. Prosjektet er i konseptfase steg 2. Styret behandlet i styresak 47-2020 konseptfase steg 1 (B3A-beslutning). Kostnadskalkylen pr 2. tertial er høyere enn rammen satt i mandatet for konseptfasen. Prosjektledelsen kvalitetssikrer nå løsningskonsept, kalkyler og gevinstrealisering og dermed beregningene av foretakets bærekraft. Konseptfasen er forventet ferdigstilt i november 2020.

Etter annet tertial er det mindre fokus på koronasituasjonen i rapporteringen. Prosjektene har gjennomgående gode rutiner for smitteverntiltak. Foreløpig går driften av byggeplassene etter fremdriftsplan, men det er fortsatt knyttet usikkerhet til konsekvensene på lengre sikt. Det rapporteres ikke store kostnader i forbindelse med koronasituasjonen.

Prosjekter i gjennomføringsfase – status per 2. tertial 2020

Nytt sykehus i Drammen, Vestre Viken HF

Styret behandlet i sak 017-2019 forprosjektrapport for nytt sykehus i Drammen og besluttet å igangsette bygging av nytt sykehus på Brakerøya med en styringsramme på 9,966 mrd. kroner (P50, prisnivå desember 2017). I dette beløpet inngår kostnader for stråleterapi og ikke-byggnær IKT. Tomteerverv inngår ikke i styringsrammen.

Bilde 1: Bilde fra byggeplass 2. tertial 2020, nytt sykehus i Drammen, Vestre Viken HF.

Fremdrift

Prosjektet er i byggefase, og følger ved periodeslutt forutsatte planer. Akkumulert fremdrift er 8,8 % mot planlagt fremdrift på 8,8 %. Graving og sikringskonstruksjoner ble ferdigstilt i uke 28. Dette var 5 uker foran kontraktens milepæl. Den neste entreprise, betong- og pelearbeider for kjeller, fikk tilkomst ultimo mai iht. plan. Fundamenteringsarbeidene har vist seg svært utfordrende og ved utgangen av august er det en forsinkelse på ca. 5 uker for denne entreprisen. Arbeidene er på kritisk linje.

Etter rapporteringsperiodens utløp har det oppstått nye utfordringer med svikt i spunt, setninger/sideforskyvning av arbeidsdekke og deformasjon av terrenget på baksiden av spunt. Det arbeides i tett samarbeid med rådgivere og entreprenør for å komme frem til trygge tekniske løsninger.

Det er vurdert at forholdene nevnt over ikke er en fare for sikkerhet for personell eller for ukontrollert masseforskyvning, men komplikasjonene medfører endrede arbeidsoperasjoner som er mer tid- og kostnadskrevende.

Betongarbeidene for entreprise under psykiatri- og adkomstbygg er på plan.

Prosjektering og kontraheringer følger i all hovedsak forutsatte planer.

Økonomi

Byggeprosjektet følger vedtatt kostnadsbudsjett som vist i tabellen under.

Tabell 2: Status økonomi, prosjekt nytt sykehus i Drammen, Vestre Viken HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			des. 2017 (P50) sak 017-2019	des.2019
356,4	324,6	1.026,5	1.027,5	663,2	1.970,9	9.966,0	10.563,6

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Budsjett 2020 er sammensatt av byggeprosjekt med 645,5 millioner kroner og ikke-byggnær IKT med 17,7 millioner kroner. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra oppstart forprosjekt i januar 2018. Kostnadspådrag i 2020 er 574 millioner kroner på bygg og 10 millioner kroner på O-IKT.

Avvik mellom planlagte og faktiske kostnader i perioden er periodiseringsavvik.

Det er videreført dialog med Drammen kommune for å avklare finansiering av offentlig infrastruktur som opprinnelig skulle dekkes av Buskerudbypakke 2 (90 millioner kroner). Det er også dialog med Drammen kommune om finansiering av gang- og sykkelvei under Strandveien (ca. 60 millioner kroner).

Det skal foretas en gjennomgang av valutarisiko i forbindelse med innkjøp av utstyr og entrepriser, og deretter tas stilling til hvordan risikoen skal sikres.

Hovedaktiviteter i perioden

- Arbeid med graving/sikringskonstruksjoner ble ferdigstilt til sommerferien
- Arbeid med betong- og pelearbeider for kjeller har vært hovedaktiviteten fra ultimo mai
- Arbeid med omlegging infrastruktur pågår, herunder etablering av ny rundkjøring i Strandveien. Rundkjøringen ble delvis tatt i bruk i slutten av august
- Bygg 50 (tidligere administrasjonsbygg på Brakerøya) er bygd om til prosjektkontor og tatt i bruk av prosjektorganisasjonen inkl. arkitekt/rådgivende ingeniør. Det er innført diverse tiltak både på prosjektkontoret og entreprenørriggene knyttet til Covid-19. Entreprenør for betong- og pelearbeider har måttet innføre en del ekstra tiltak for sine utenlandske arbeidere
- Det er inngått to entrepriser i løpet av perioden; Heiser og sikkerhet, lås og beslag

Det har ikke vært skader med fravær i prosjektet. H-verdi = 0.

Hovedaktiviteter neste periode

- Arbeid med betong og pelearbeider for kjeller med fundamenteringsarbeider og støp av bunnplate og vegger
- Ferdigstille omlegging av infrastruktur og rundkjøring i Strandveien
- Utlysning/kunngjøring av konkurranser

Risiko

De fem viktigste risikopunktene ved utgangen av andre tertial:

- 1) Fundamenteringsarbeider
Komplikasjoner ved pelearbeider på grunn av krevende grunnforhold har medført redusert produksjon. Dette medfører risiko for fremdrift og kostnader.
- 2) Manglende finansiering av infrastruktur
- 3) Koronapandemi
Foreløpig har prosjektet vært begrenset påvirket av Covid-19, utover de tiltak som er iverksatt. Dersom det skulle oppstå en smittesituasjon på byggeplassen vil det innebære konsekvenser for fremdrift og økonomi.
- 4) Svak norsk krone
- 5) Gangbro fra Brakerøya stasjon
Foreløpig kostnadsoverslag er over budsjett og tiltak er iverksatt for å redusere kostnadene

Tønsbergprosjektet, Sykehuset i Vestfold HF

Tønsbergprosjektet omfatter nytt somatikkbygg med akuttsenter og nytt psykiatribygg med utomhusarbeider. Nytt psykiatribygg ble tatt i bruk den 9. mai 2019.

Prosjektering og bygging gjennomføres med Integrated Project Delivery kontrakt (IPD-kontrakt). Styret la i sak 009-2017 til grunn at den foreslåtte kontrakten gir nødvendig sikkerhet for at prosjektet kan realiseres innenfor en prosjektkostnad på 2.672 millioner kroner (2014-kroner). Økonomisk ramme for selve byggeprosjektet med prisdato desember 2019 er på 2.980 millioner kroner. I tillegg kommer ikke-byggnær IKT.

Bilde 2: Planlagt nybygg somatikk, Tønsbergprosjektet, Sykehuset i Vestfold HF. Venstre del av bygget betegnes bygg J. Høyre del av bygget betegnes bygg E.

Fremdrift

Fremdrift for byggeprosjektet rapporteres i henhold til fremdriftsplan revisjon 9, godkjent i mars 2020.

I perioden ble de første arealene i somatikk bygg E ferdigstilt og for bygg J ble det oppnådd tett bygg. Alle innkjøp er nå gjennomført.

Framdriften av den ikke-byggnære IKT-delen av Tønsbergprosjektet er i hovedsak todelt. Den delen som omfatter å bygge opp IKT-infrastruktur parallelt med byggets framdrift, følger planlagt framdrift. I tillegg til dette arbeidet er det også en ambisjon i Tønsbergprosjektet å ta i bruk ny teknologi for å forbedre pasientbehandling og kunne drive sykehuset mer effektivt. I prosjektet er det arbeidet sammen med Helse Sør-Øst RHF for å konkretisere denne ambisjonen.

Økonomi

For byggeprosjektet rapporteres det i henhold til budsjett revisjon 5.0 fra 30. mars 2020.

Kostnadsutviklingen er stabil og prosjektet forventes gjennomført innenfor den økonomiske rammen. Samlede gjestående reserver er på samme nivå som foregående perioder.

Prisregulert kostnadsramme per august 2020 er 3.010 millioner kroner.

Tabell 3: Status økonomi, Tønsbergprosjektet, Sykehuset i Vestfold HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			2014 (P50) sak 009-2017	31.08.2020
386	240	2.618	2.498	953	2.657	2.672	3.181

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra oppstart forprosjekt i 2015.

Det faktiske pådraget i 2. tertial er langt lavere enn budsjett. Dette skyldes ikke kostnadsavvik, men at det i en tid har vært til dels store svingninger mellom faktisk fakturering og gjeldende, periodisert kostnadsplan. I perioden er derfor faktureringsplaner for entreprisekontrakten oppdatert og innarbeidet i rapporteringen. I tillegg er den fordelte reserven og deler av prisstigning som blir fakturert, korrigert utover i tid. Redusert pådrag for 2020 vil gi en tilsvarende økning i 2021. Dette gir også en forskyvning av pådrag i byggeprosjektet fra 2020 til 2021.

Hovedaktiviteter i perioden

E-bygget:

- Mekanisk ferdigstilling av plan 4 og 5.
- Mekanisk ferdigstilling og entreprenørbefaringer plan 1-3
- Innredninger i underetasjene
- Alle innkjøp er gjennomført

J-bygget:

- Tett bygg er oppnådd
- Fasadearbeider er igangsatt
- Innredningsarbeider pågår
- Alle innkjøp er gjennomført

Hovedaktiviteter neste periode

- For E-bygget skal hele bygget være mekanisk ferdigstilt innen første uken i oktober måned – ett år før overlevering av bygget. Dette gir god tid for testing og ibruktakelse
- Hovedaktivitetene for J-bygget vil være fasade- og innredningsarbeider, samt tekniske installasjoner. Dette bygget skal være mekanisk ferdigstilt 5. mars 2021, syv måneder før overlevering
- Etablering av dagens IKT-systemer og –infrastruktur parallelt med byggets framdrift slik at test av dette også kan starte slik det er beskrevet over
- Avklare hvilke nye IKT-systemer som Sykehuset i Vestfold kan få på plass fra innflyttingstidspunktet, og som dermed kan legges til grunn for driftsmodellen som nå planlegges for det nye bygget. Dette skal også sees opp mot den samlede bygningsmassen i Sykehuset i Vestfold etter at Tønsbergprosjektet er ferdig.

Risiko

De mest sentrale risikoforhold i prosjektet vurderes til å være:

- Å forhindre alvorlige ulykker på personell og materiell
- Oppdage feil under testing som vil medføre større ombygging eller kjøp av nytt utstyr
- Aktivitet på byggeplassen har negativ påvirkning for driften av sykehuset
- Oppfølging av budsjett for byggutstyr
- Stopp i produksjonen og forsinkelser som følge av koronapandemien
- Valutaeksponering for brukerutstyr som følge av koronapandemien
- Forsinket avklaring for tekniske løsninger som ikke er omforent
- Man evner ikke å opprettholde en tilfredsstillende fortjeneste for IPD-gruppen

Nytt klinikkbygg og protonsenters Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF

Styret godkjente i sak 071-2017 konseptrapport for nytt klinikkbygg ved Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF. I sak 011-2018 godkjente styret at det skal etableres et protonsenters på Radiumhospitalet på basis av en konseptrapport utarbeidet av et nasjonalt protonprosjekt. Styret sluttet seg til at etableringen av protonsenters skal samordnes med gjennomføringen av nytt klinikkbygg. Forprosjektrapport ble godkjent i styresak 097-2019, og prosjektet er nå i gjennomføringsfase.

Bilde 3: Dronebilde fra 27.august 2020 av byggeplassen ved Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF.

Fremdrift

Det rapporteres ikke om avvik i perioden. Revidert fremdriftsplan med planlagt ferdigstillelse av klinikkbygget den 30. april 2024 følges.

Økonomi

Økonomisk oversikt for nytt klinikk- og protonbygg på Radiumhospitalet framkommer av tabellene under:

Tabell 4: Status økonomi, prosjekt nytt klinikkbygg, Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisinivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			jan. 2018 (P50) sak 097-2019	des.19
116	116	469	444	403	554	3.302	3.466

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Budsjett 2020 er sammensatt av byggeprosjekt med 392 millioner kroner og ikke-byggnær IKT med 11 millioner kroner. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra oppstart forprosjekt i april 2019.

Avviket mellom det akkumulerte budsjettet og de faktiske akkumulerte kostnadene for klinikkbygget forklares med forsinket byggestart av grunn og fundamenter.

Tabell 5: Status økonomi, prosjekt protonbygg, Radiumhospitalet, Oslo universitetssykehus HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisinivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			jan. 2018 (P50) sak 097-2019	des.19
32	23	202	190	242	502	1.541	1.617

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Budsjett 2020 er sammensatt av byggeprosjekt med 239 millioner kroner og O-IKT med 3 millioner kroner. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra oppstart forprosjekt i april 2019.

Avviket mellom det akkumulerte budsjettet og de faktiske akkumulerte kostnadene for protonbygget forklares med forsinket byggestart av grunn og fundamenter.

Det skal foretas en gjennomgang av valutarisiko i forbindelse med innkjøp av utstyr og entrepriser, og deretter tas stilling til hvordan risikoen skal sikres.

Hovedaktiviteter i perioden

- Detaljprosjektering pågår og avklaringer med Oslo universitetssykehus HF gjennomføres
- Godkjent igangsettingstillatelse og oppstart av entrepris grunn og fundamentering på byggeplass
- Aktivitetene på byggeplass har vært utfordrende og til tider preget av vanninntrengning i sykehusets kjeller. Tiltak er iverksatt og det har ikke oppstått alvorlige hendelser som følge av dette
- Utarbeidelse av oppdaterte og omforente planer for gjennomføringen av grunn- og fundamenteringsarbeidene
- Budsjett- og planrevisjon 1 er ferdigstilt
- Utvelgelse av leverandører i forbindelse med prekvalifisering av sentralt driftssystem og automasjon

- Gjennomgang av belsningskonsept med elektrorådgiver for Oslo universitetssykehus HF
- Startet prosjektering av elektrotekniske anlegg, sykeromskanaler, belsningsutstyr og reservekraft

Hovedaktiviteter neste periode

- Videre detaljprosjektering og avklaringer med Oslo universitetssykehus HF
- Utarbeidelse av konkurransegrunnlag og beskrivelser for tekniske og innvendige entreprisepakker
- Forberedelse av oppstart entrepriser

Risiko

- Usikkerhet rundt konsekvensene av Covid-19 pandemien
- Ustabil valuta

Nybygg psykisk helsevern, Kristiansand, Sørlandet sykehus HF

Styret godkjente i sak 055-2016 konseptet for nybygg psykisk helsevern i Kristiansand innenfor en økonomisk ramme på 780 millioner kroner (prisenivå mars 2016).

Forprosjektrapporten ble behandlet i styret i sak 038-2020, og forprosjektet ble godkjent.

Prosjektet omfatter et nybygg for psykisk helsevern som skal romme 70 døgnbehandlingssenger for voksne og ti døgnplasser for ungdomsklinikken. I tillegg inneholder bygget akuttinntak, poliklinikk og nødvendige støtteareal som kontorarbeidsplasser med mer. Bygget skal oppføres på ny tomt, sør for det eksisterende sykehuset på Eg.

Bilde 4: Byggstart for nybygg psykisk helsevern Kristiansand, Sørlandet sykehus HF.

Fremdrift

Prosjektet følger oppsatt fremdriftsplan. Grunnarbeider pågår, og betongarbeider starter i løpet av september. Prosjekteringsarbeidene ligger noe bak planlagt framdrift, blant annet på grunn av endringer i prosjekteringsteamet.

Det har oppstått problemer med å gjennomføre planlagt stabilisering av grunn ved hjelp av kalk og sementpeling på grunn av varierende grunnforhold. Forundersøkelsene avdekket ikke all variasjon av lag i grunnen. Det er foreløpig ikke kjent om dette vil gi merkostnader eller påvirke fremdriften. Rådgiver grunnarbeider arbeider i samarbeid med entreprenør for å avklare korrigerende tiltak.

Økonomi

Byggeprosjektet følger vedtatt kostnadsbudsjett som vist i tabellen under.

Tabell 6: Status økonomi, prosjekt nybygg psykisk helsevern, Kristiansand, Sørlandet sykehus HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			(P50) sak 028-2020 (prisnivå des.19)	
92,3	92,9	184,1	184,8	221,3	748,6	898	N/A

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra oppstart av forprosjekt i juni 2017.

Kostnader ved forliksavtale på 3,45 millioner kroner er kostnadsført og ikke inkludert. Andelen av totalbudsjettet på 898 millioner kroner (P50) til ikke-byggnær IKT er 25 millioner kroner. Budsjett for byggnær IKT i 2020 er 1,2 millioner kroner og det er påløpt 0,45 millioner kroner per 2. tertial.

Påløpte kostnader stemmer med akkumulert periodisert budsjett for prosjektet både for siste tertial og akkumulert. Prosjektet er tidlig i byggefasen og kostnad for totalentreprenør følger kontraktens betalingsplan. Kostnader ut over totalentreprenør er i underkant av 10 millioner kroner og gjelder i hovedsak prosjektadministrasjon.

Det skal foretas en gjennomgang av valutarisiko i forbindelse med innkjøp av utstyr og entrepriser, og deretter tas stilling til hvordan risikoen skal sikres.

Hovedaktiviteter i perioden

- Administrativt:
 - Kontrakt med Skanska for gjennomføringsfase ble signert 6. mai 2020
 - Mandat og styringsdokument for gjennomføringsfase er ferdigstilt
 - Beredskapsplaner, HMS- og kvalitetsplaner er ferdigstilt
 - Avtaler med underentreprenør for grunnarbeid, stål og prefabrikasjon betongelementer er inngått av totalentreprenør
 - Fremdriftsplan for ikke-byggnær IKT er utarbeidet
 - Sykehusbygg HF har gjennomført en kontroll av hvordan byggherre-organisasjonen følger opp byggherreforskriften
- Prosjektering:
 - ICE-møter og brukermøter er gjennomført i henhold til plan
 - Kvalitetssikring av BIM-modell av bærekonstruksjon er gjennomført
 - Uavhengig kontroll av brannkonsept godkjent
 - Detaljprosjektering pågår
 - Utvikling av produkter for spesialtilpasning til psykiatribyggets behov pågår

- Bygging:
 - Riggområde, anleggsvei og brakkerigg er etablert
 - Grunnarbeider som kalk- og sementpæling, samt stålkjernepæling pågår. Det samme gjelder masseflytting og arrondering
 - Omlegging av vannledning og etablering av beredskapsvei er ferdigstilt

Hovedaktiviteter neste periode

- Administrativt: Erfaringsutveksling med sikkerhetspsykiatri på Østmarka, Trondheim og kontrahering Agder Energi
- Prosjektering: Utvikling av produkter og prosjektering fortsetter
Bygging: Tårnkran skal monteres og grunnarbeider fortsetter. Betongarbeider for fundamentering starter opp i perioden. Bunnledninger og betongplate skal støpes for deler av bygget

Risiko

- Det er uoverensstemmelser mellom Skanska som totalentreprenør og Rambøll som hovedrådgiver og arkitekt. Rambøll ble engasjert etter forprosjekt for å bidra til å redusere kostnadene. Løsning for kostnadsreduksjon og avklaringer mellom partene pågår
- Usikkerhet rundt konsekvensene av Covid-19 pandemien
- Ustabil valuta
- Utfordringer med grunnforholdene fortsetter og kan gi merkostnader eller forsinket fremdrift
- Det har oppstått behov for å speilvende halvparten av pasientbadene av funksjonelle årsaker. Merkostnader er ennå ikke kjent
- Det pågår erfaringsutveksling med pågående og avsluttede psykiatriprosjekter. Dette kan medføre ønsker om forbedring av planlagte løsninger, som igjen kan øke kostnadene i prosjektet

Prosjekter i forprosjektfase – status per 2. tertial 2020

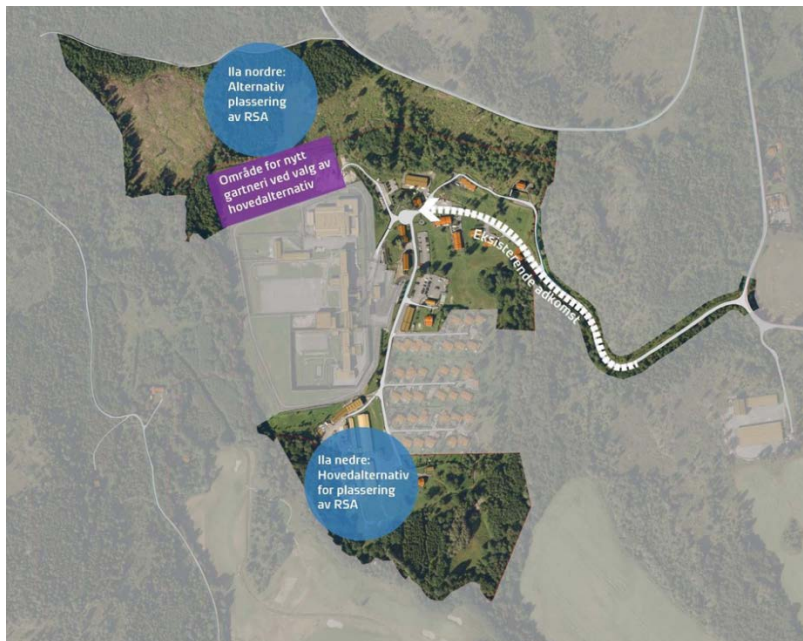
Det er ingen regionale byggeprosjekter i forprosjektfase pr 2. tertial 2020.

Prosjekter med godkjent konseptfase – status per 2. tertial 2020

Ny regional sikkerhetsavdeling, Oslo universitetssykehus HF

Styret godkjente i sak 070-2017 konseptfasen for regional sikkerhetsavdeling (RSA) innen psykisk helsevern ved Oslo universitetssykehus HF. Med basis i styrets vedtak ble det høsten 2017 gjennomført en tilleggsutredning for å finne en mer optimal plassering på tomten og for å avklare om samlokalisering med lokal sikkerhetspsykiatri (LSA) og seksjon for psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA) på Ila er mulig.

Det er fortsatt knyttet usikkerhet til om regional sikkerhetsavdeling vil kunne etableres på Ila. Det er også vurdert alternativ tomt for etablering av ny regional sikkerhetsavdeling.

Bilde 5: Alternative plasseringer av RSA på Ila sør og Ila nord, Oslo universitetssykehus HF.

Fremdrift

Det er fortsatt knyttet usikkerhet til om regional sikkerhetsavdeling vil kunne etableres på Ila. Det forventes imidlertid at man gjennom 2. gangs behandling av plansaken i Bærum kommune vil få tilstrekkelig oversikt over risikoen på Ila til at lokaliseringen kan endelig avklares. Planutvalget i Bærum kommune anbefaler nordalternativet. Det er avholdt innledende møter med grunneier av tomt Ila nord.

Økonomi

Byggeprosjektet følger vedtatt kostnadsbudsjett som vist i tabellen under.

Tabell 7: Status økonomi, prosjekt ny regional sikkerhetsavdeling, Oslo universitetssykehus HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prinsnivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			jan. 2017 (P50) sak 070-2017	
3,6	1,5	5,4	2,9	15	3,8	862,0	N/A

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag i 2020.

Produksjon i perioden er lavere enn budsjettet. Det er fortsatt stor usikkerhet i kostnadsprognosen for 2020 på grunn av uforutsigbarhet knyttet til reguleringsprosessen.

Hovedaktiviteter i perioden

Regulering

Planprogram for RSA ble vedtatt i planutvalget i Bærum kommune 8. november 2018. Det ble da forutsatt at det utredes et alternativ med utbygging nord for Ila landsfengsel, i tillegg til basisalternativet med utbygging sør for Ila landsfengsel. Basert på prosjektets status og

risikoforhold har prosjektet gjennomført et arbeid for å vurdere en alternativ tomt («Plan B») for etablering av ny regional sikkerhetsavdeling. I forrige tertialrapport ble det gitt en orientering om alternative tomter for lokalisering av regional sikkerhetsavdeling. Det ble pekt på Liahagen i Asker kommune som den mest aktuelle alternative lokaliseringen.

Liahagen ligger i Asker kommune tett ved E18. Tomten er på 42 000 m², men området vil kunne utvides noe ved behov. Eksisterende konsept vil derfor kunne realiseres på tomten. Tomten eies av Asker kommune. Tomtens nærhet til E18 er vurdert som en mulig reguleringsrisiko og utfordring med tanke på trafikkstøy. Prosjektet har derfor fått utarbeidet en foreløpig støyanalyse for tomten. Disse analysene viser at det i all hovedsak vil kunne etableres et tilfredsstillende støynivå i sengeposter og i utearealer ved å innføre støytiltak.

Prosjektet har avholdt innledende møter med administrasjonen i Asker kommune. Administrasjonen har stilt seg positive til en eventuell lokalisering av ny regional sikkerhetsavdeling på tomten. Dersom tomten velges som lokaliseringsalternativ, ønsker Asker kommune at forslaget spilles inn i forbindelse med revidering av kommuneplanen som vil bli revidert til sommeren 2021.

Hovedaktiviteter neste periode

- Følge opp og forberede annen gangs behandling av saken i planutvalget i Bærum kommune. Det er i den forbindelse sentralt å avklare om eiendommen kan erverves gjennom frivillig avtale, eller om det alternativt må vurderes ekspropriasjon
- Avklare finansieringsforutsetninger knyttet til realisering av nødvendige støyreduserende tiltak gjennom en eventuell intensjonsavtale med Norges skytterforbund
- Forberede grunnlag for endelig beslutning om lokalisering av RSA

Risiko

- Kostnader for å gjennomføre nødvendige støyreduserende tiltak
- En lokalisering på Ila forutsetter en justering av markagrensen. Søknad om justering av markagrensen vil bli sendt til Klima- og miljødepartementet (KLD) etter at reguleringsplanen er vedtatt i Bærum kommune. Det er en risiko for at KLD ikke vil innvilge søknaden
- Bærum kommune kan kreve rekkefølgebestemmelser som medfører betydelige kostnader

Nye Aker og nye Rikshospitalet, Oslo universitetssykehus HF

I juni 2019 ble oppdatert konseptrapport og leveransene i henhold til styresak 006-2019 behandlet av styret, jf. sak 050-2019. Både prosjektet og Oslo universitetssykehus HF har etablert aktiviteter i henhold til styrets vedtak i sak 50-2019.

I styresak 063-2020 ble plan for oppstart av forprosjekt for nye Aker og nye Rikshospitalet godkjent. Det ble godkjent å igangsette forberedende aktiviteter til forprosjektet.

Fremdrift

Prosjektet følger fremdrift for oppstart forprosjekt i november 2020. Det pågår dialog med Oslo kommune v/Plan- og bygningsetaten (PBE) om reguleringsplanforslagene.

Økonomi

Byggeprosjektet følger vedtatt kostnadsbudsjett som vist i tabellen under.

Tabell 8: Status økonomi, prosjekt nye Aker og nye Rikshospitalet, Oslo universitetssykehus HF, tall i mill. kroner.

	I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisnivå jf. styresak)	Siste prisjustering
	Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			(P50)	Jan.2018
Nye Rikshospitalet	19,8	9,1	32,6	17,5	106,5	21,5	32 022	
Nye Aker sykehus	19,8	6,9	32,6	13,7	106,5	17,3	(sak 063-2020)	

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra 2020.

Budsjettavviket skyldes i hovedsak senere mobilisering av ressurser enn periodisert, tilpasset oppstart av forprosjekt. Prosjektet gjennomførte også kontrahering av prosjekteringsgruppen med eksisterende ressurser.

Hovedaktiviteter i perioden

- Regulering
 - Oslo kommune ved PBE medelte ultimo mai at planforslagene for både Aker og Gaustad var klare til utsendelse for offentlig ettersyn. Samtidig kom det frem at etaten i sin foreløpige vurdering av planforslagene hadde kommentarer og påpekninger som det var ønske om å få nærmere innsikt i. Det ble derfor avtalt at offentlig ettersyn utsettes. Som en videre oppfølging av dette er det etablert dialog med PBE for å avklare mulige justeringer i planforslaget
 - Prosjektorganisasjonen har i perioden arbeidet tett med Oslo universitetssykehus HF for å få frem tiltak som er tilpasset innspillene fra PBE
 - Avholdt avklaringsmøter med Universitetet i Oslo (UiO) vedr. felles utnyttelse av aktuelle arealer (Domus Medica)
- Forberedelse til forprosjekt
 - Prosjektorganisasjonen har gjennomført tilbudskonkurranse for anskaffelse av prosjekteringstjenester, og kontrahert arkitekt og rådgivende ingeniører til nye Aker og nye Rikshospitalet for gjennomføring av forprosjekt. Det er kontrahert et rådgiverteam for hvert av prosjektene. Ratio arkitekter med samarbeidspartnere vant nye Aker og Multiconsult med samarbeidspartnere

vant nye Rikshospitalet. Kontraktene har en bestemmelse om at arbeider og disposisjoner ikke kan foretas før det foreligger godkjenning om oppstart av forprosjekt besluttet av prosjekteier

- o Nødvendige arbeider med forberedelse av forprosjekt og bistand til bearbeiding av reguleringsplanforslag pågår i påvente av godkjenning av oppstart forprosjekt
- Øvrige aktiviteter
 - o Søknad om avfredning av bygg 27 på Aker er oversendt Riksantikvaren for behandling. Riksantikvaren har meddelt at søknaden ferdigbehandles under reguleringsplanprosessen

Hovedaktiviteter neste periode

- Regulering
 - o Videreføre dialogfasen med PBE med mål om å ferdigstille og oversende reviderte reguleringsplanforslag for Aker og Gaustad-området for behandling i Oslo kommune slik at offentlig ettersyn kan gjennomføres
- Forberedelse til forprosjekt:
 - o Mobilisering av prosjekteringsteamene for nye Aker og nye Rikshospitalet
 - o Planlegging av medvirkningsprosesser for gjennomføring av forprosjektet
 - o Rekruttering av prosjektmedarbeidere til prosjektorganisasjonen
 - o Starte forprosjekt når beslutning om dette fattes av styret i Helse Sør-Øst RHF

Risiko

Prosjektets risiko knyttet til regulering vurderes fortsatt være den mest kritiske risikoen for prosjektene per nå. Det er etablert dialog med PBE for å få raske avklaringer av tilpasninger som gjøres i reguleringsplanforslagene som grunnlag for revidering av konsekvensutredning og planforslag for både nye Aker og nye Rikshospitalet. Tiltak for å imøtekomme påpekninger fra PBE er i perioden drøftet i arbeidsmøter, og det er avtalt nye møter i kommende periode.

Prosjekter i konseptfase – status per 2. tertial 2020

Samling sykehusbasert psykisk helsevern, Akershus universitetssykehus HF

Styret godkjente i sak 054-2018 at planleggingen for nytt bygg for psykisk helsevern på Nordbyhagen ble videreført til konseptfase. Behandlingen innen psykisk helsevern er i dag spredt på flere lokalisasjoner, og i konseptfasen utredes muligheten for å samle sykehusbasert psykisk helsevern på Nordbyhagen eller ved Nordbyhagen og Lurud. I styresak 062-2020 ble B3A-beslutningen behandlet, og hovedalternativ 1 med samling av sykehusbasert psykisk helsevern på Nordbyhagen ble vedtatt. Styret i Akershus universitetssykehus HF hadde i forkant behandlet sak om hovedprogram og hovedalternativ for samling av sykehusbasert psykisk helsevern (styresak 08-2020), og sak om samling av sykehusbasert psykisk helsevern på Nordbyhagen – vurdering av kapasitetsforutsetninger i konseptfaseprosjektet (styresak 36-2020).

Styret i Helse-Sør RHF besluttet i sak 050-2019 at spesialisthelsetjenesteansvaret for psykisk helsevern og rusbehandling for Groruddalen (bydelene Alna, Grorud og Stovner) skal overføres samlet fra Akershus universitetssykehus HF til Nye Aker sykehus, Oslo universitetssykehus HF, i etappe 1. Dette betyr at ca. 18 døgnplasser overføres fra Akershus universitetssykehus til Aker når nye Aker sykehus står ferdig.

Bilde 6: Skisse plassering av sykehuspsykiatri Nordbyhagen, Akershus universitetssykehus HF

Fremdrift

Prosjektet arbeider i henhold til plan hvor B3-styrebehandling kan foretas i november 2020.

Økonomi

Økonomisk status for utredningsarbeidet i prosjektet vises i tabellen under.

Tabell 9: Status økonomi, prosjekt samling av sykehusbasert psykisk helsevern, Akershus universitetssykehus HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisinivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			Januar 2018 (P50) sak 054-2018	Desember 2019 (ØLP 2021-2024)
2,4	3,0	14,4	14,9	7,7	15,3	580,0	609,7

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-byggnær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra oppstart konseptfase i januar 2019.

Det har vært et overforbruk på 0,6 millioner kroner i perioden. Det er forutsatt at konseptfasen avsluttes innen utgangen av 2020.

Hovedaktiviteter i perioden

- Videreutvikle anbefalt skisseprosjekt og beskrive dette i en egen konseptrapport
- Kalkuleringer
- Usikkerhetsanalyse
- Sammenligning av prosjektet nybygg psykisk helsevern mot andre tilsvarende prosjekter innen psykisk helsevern
- Startet opp arbeidet med konseptrapport

Hovedaktiviteter neste periode

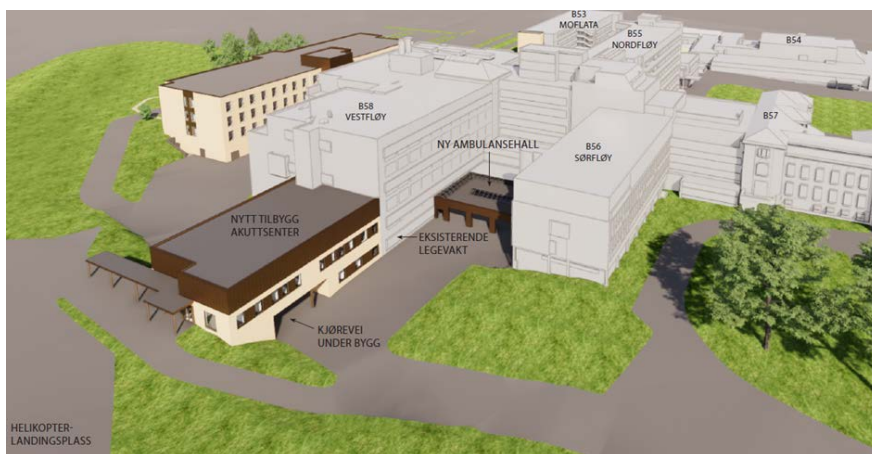
- Kvalitetssikring konsept (KSK)
- Slutføre konseptrapport

Risiko

- Manglende kostnadskontroll for prosjektet

Utbygging stråle- og somatikkbygg, Skien, Sykehuset Telemark HF

Styret godkjente i sak 055-2018 at planleggingen for utbygging stråle- og somatikkbygg i Skien kunne videreføres til konseptfase. B3A-beslutning ble behandlet i styresak 047-2020. Konseptet som da ble lagt frem var et strålebygg og et sengebygg med akuttinntak i 1. etasje. Prosjektet er nå foreslått justert ved at akuttinntak utvides i eksisterende område. Dermed planlegges sengebygget uten akuttinntak. Strålebygget opprettholdes som fra B3A-beslutning. Endringen er som en følge av kvalitetssikring av prosjektets innhold og kostnadsramme.

Bilde 7: Mulig utforming av området for utbygging av stråle- og somatikkbygg Skien, Sykehuset Telemark HF.

Fremdrift

I mai 2020 la prosjektet frem første kalkyle i konseptfasen. Denne viste et vesentlig avvik fra mandatets ramme og prosjektets omfang måtte kvalitetssikres og justeres som følge av dette.

Økonomi

Økonomisk status for utredningsarbeidet i prosjektet vises i tabellen under.

Tabell 10: Status økonomi, prosjekt utbygging stråle- og somatikkbygg Skien, Sykehuset Telemark HF, tall i mill. kroner.

I perioden		Akkumulert		Budsjett 2020	Forpliktet (totalt)	Totalbudsjett (prisinivå jf. styresak)	Siste prisjustering
Budsjett	Faktisk	Budsjett	Faktisk			Januar 2018 (P50) sak 054-2018	Desember 2019 (ØLP 2021-2024)
5,0	3,7	16,4	15,1	16,8	17,0	900,0	946,0

Periodebudsjett og akkumulert budsjett er periodisert av det enkelte prosjekt, mens budsjett for 2020 er årsbudsjett inkl. ikke-bygg nær IKT fra Helse Sør-Øst RHF. Akkumulerte kostnader inkluderer kostnadspådrag fra oppstart konseptfase i januar 2019.

Det har vært et underforbruk på 1,3 millioner kroner i perioden. Årsprognosen for 2020 er på 14,2 millioner kroner, noe som er 2,6 millioner kroner under budsjett. Det er forutsatt at konseptfasen avsluttes i desember 2020.

Hovedaktivitetene denne periode:

- Videreutvikle skisseprosjekt som beskrives i en konseptfaserapport
- Kalkuleringer
- Usikkerhetsanalyse
- Startet opp arbeidet med konseptrapport

Hovedaktiviteter neste periode

- Kvalitetssikring av konsept (KSK)
- Slutføre konseptrapport

Risiko

- Overholde budsjettet for konseptfasen
- Ikke oppnådd kvalitative mål for en forsvarlig B3-behandling

3. Administrerende direktørs anbefaling

De regionale byggeprosjektene er store og komplekse prosjekter som representerer store samfunnsverdier. Videre er prosjektene av stor betydning både for det aktuelle helseforetaket, regionen og samfunnet for øvrig.

Administrerende direktør konstaterer at samtlige utbyggingsprosjekter i hovedsak følger forutsatte planer for kostnad, tid og kvalitet. Det er dog enkelte risikoforhold i prosjektene som følges opp.

Det er viktig å merke seg at det har oppstått utfordringer med fundamenteringen i Drammen. Dette kan få både kostnads- og fremdriftsmessige konsekvenser. Videre er det fortsatt knyttet reguleringsrisiko til prosjektet nye Aker og nye Rikshospitalet. Prosjektet arbeider videre med reguleringsplanforslag for Aker og Gaustad i dialog med Oslo kommune.

Øvrige risikoelementer og avvik som er rapportert fra de regionale byggeprosjektene vurderes i stor grad å være innenfor det risikobildet som må forventes i de fasene som prosjektene er i, og innenfor det enkelte prosjektets/prosjektstyrets mulighetsområde for tiltak

Koronapandemien har i løpet av perioden ikke vesentlig påvirket prosjektene utover fokus på tilrettelegging av smittevern. Det skal foretas en gjennomgang av valutarisiko i prosjektene i forbindelse med innkjøp av utstyr og entrepriser, og deretter tas stilling til hvordan risikoen skal håndteres. Flere av prosjektene melder at pandemien på sikt vil medføre risiko for økte priser i leverandørmarkedet og det kan få konsekvenser for fremdriften i prosjektene.

Administrerende direktør anbefaler at styret tar status per andre tertial 2020 for regionale byggeprosjekter til etterretning.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- Ingen